

– Е, щом ще има хляб за децата ми, а за мен кон и каруца, готов съм да стана цар – съгласил се човекът.

В тази легенда народният разказвач загатва за няколко много важни и интересни страни от ромската ценностна система:

1. Задоволяване с минималното, най-насъщното.
2. Липса на амбиция да се властва над другите, да се предопределя тяхната съдба, както и властта да се използва за собствено облагодетелстване.
3. Конят – най-безценен помагач на ромите. С него те се придвижват по-бързо и лесно, изкарват прехраната си, с него споделят радости и неволи.
4. Децата са богатството на ромското семейство.

БРАТСКИ ДЯВОЛИИ (15, стр.30)

Имало едно Време трима братя роми. Единият бил сляп, другият – глух, а третият – сакат.

Веднъж слепият рекъл:

– Ей, какви музиканти виждам!

– И как хубаво свирят! – допълнил глухият.

– Ставайте да играем! – провикнал се сакатият.

В „Братски дяволии“ ще открием типичната за ромите философия на оцеляването – оцеляване чрез присмех над собствените си недъзи. Само няколко реда, а е концентрирана толкова житейска философия! До болка познаващите се братя, които взаимно се допълват и компенсират недостатъците си, само в по една реплика демонстрират желание за живот. На читателя не му остава нищо друго, освен да се замисли дали живее пълноценно и дали умее да цени най-малките житейски радости, ако съдбата му е отредила за бъде здрав – да вижда, чува и ходи нормално. Съвсем не е случайно, че в желанието си да виждат само хубави неща, слепият говори за музиканти, глухият дочува музиката им, сакатият подканва за игра. За рома едва ли има по-сполучлив начин да изразява собствените си чувства и състояния от музиката и танца. За него те са просто свещени. Иначе всеки прекрасно знае, че слепият не вижда, глухият не чува и сакатият не играе, но не може да остане безразличен към